

## Høring - forslag om endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.

Det vises til Kulturdepartementets forslag om endringer i lov 24. februar 1995 nr. 12 om helligdager og helligdagsfred (helligdagsloven) § 5 om salg fra faste utsalgssteder. Dette er synspunkter på departementets primærforslag og på det andre forslaget, hvor beslutningsmyndighet legges til den enkelte kommune.

Høringsuttalelsen fra Ringsaker Kommune tar tak i lokale konsekvenser og utfordringer ved forslag til endringer. Ringsaker Kommune har ca. 33 500 innbygger, med 16 små og store lokalsentre med byene Brumunddal og Moelv som de største med henholdsvis 10 og 5 tusen innbyggere.

I kommunen er det i dag to mindre dagligvarebutikker i Brumunddal. På Sjusjøen, i Mesnali og Næroset er det helårlig søndagsåpent pga. nærhet til Sjusjøen som turiststed. Det samme gjelder Tingnes som turiststed, begrenset til sommerhalvåret. Ut over dette er det bensinstasjoner, plantesentere etc, som dagens lov gir tillatelse for.

Vårt inntrykk er at det ikke er noe ønske, verken fra innbyggere eller handelsstanden, om en utvidelse av dagens søndagshandel.

Ifølge høringsnotatets punkt 9.5.2, pekes det på at regjeringens forslag til endringer kan føre til «større og færre vareutsalg og at mer av handelen flytter inn i kjøpesentre».

Dette er også en bekymring som deles av aktører i vår handelsstand. Flere peker på at det ikke vil være noen økning i den totale omsetningen med mer søndagshandel, men økte utgifter. Det er også bekymringer for tilgang til kvalifisert arbeidskraft, spesielt innen for faghandel. Noe som vil sette press på eieren til selv måtte jobbe på søndager, som gjøre at flere vil kvie seg for å fortsette. Det er også en frykt for at færre vil tørre å starte opp og realisere sine ideer og drømmer. Ser en dette opp i mot høringsnotatet punkt 7.1 hvor det hevdes at; forbrukerne vil selv kunne avgjøre når de ønsker å handle, og butikkene kan selv vurdere hvilke åpningstider de vil tilby, vil ikke det bli reelt. I en konkurransesituasjon vinner den som har butikken oppe.

Ringsaker Kommune frykter for at små detaljhandlere og fargehandlere i bybildet ikke vil overleve i konkurranse med kjøpesentrene, ved en utvidet søndagshandel.

Ringsaker Kommune har et klart inntrykk av at befolkningen og handelsstanden ønsker å favne om en samfunnsmessig roligere dag uten handelspress, som søndager inntil nå har gitt.

Når det gjelder departementets sekundærforslag, det alternative forslaget til endring i helligdagsloven, vil vi advare mot denne løsningen ut i fra en vurdering av spørsmålet om søndagshandelen som et nasjonalt spørsmål.

Ringsaker Kommune viser til argumentene som presenteres mot denne løsningen i høringsnotatet. Lokal avgjørelsesmyndighet vil kunne føre til forskjeller mellom kommuner, det kan virke uheldig for næringsdrivende som kan oppleve handelslekkasje til konkurrenter, og forbrukere kan oppleve ulik tilgang på varer. Kommunal beslutningsmyndighet kan medføre uheldig konkurransevridding.

Ringsaker Kommune mener det er naivt å tro at kommunene vil oppleve reell valgfrihet dersom avgjørelsesmyndigheten blir lokal. Markedsmekanismene fungerer slik at konkurransesituasjonen raskt vil frata kommunene reelle muligheter til å ta selvstendige avgjørelser.

Ringsaker Kommune mener av denne grunn at dagens regelverk bør videreføres. Dersom det er behov for mer prinsipielle tilnærminger og større grad av likebehandling av ulike aktører i næringen, bør regjeringen i stedet for de foreslåtte endringer, vurderer innstrammingstiltak som hindrer omgåelse av åpningstidsbestemmelsene.